יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התשנ״ג אנדרטת חיל הרפואה

Memorial Day 1993

The Memorial Monument to the

Fallen of the Medical Corps

4/1993 ■ 4/0 • ניסן התשנ"ג

תולדות חיל הרפואה

בועת הרופא והחובש של חיל הרפואה היא אבן-יסוד מוסרית שהתקבלה בצה״ל כולו וקובעת כי יש לעשות הכל לסייע לפצוע בשטח, ואין להפקירו בשום מחיר.

הבסיס לחיל הרפואה של צה"ל היה "השירות הרפואי" שנוסד בתקופה שקדמה להקמת המדינה. ה"שירות" עסק בעיקר בהושטת סיוע רפואי צמוד ליחידות ה"הגנה" בעת אימונים ופעולות מגן, כן סייע לעולים על הקרקע ובפעולות מחאה ומרי שכוונו כלפי השלטון הבריטי.

היקפו של "השירות הרפואי" בתקופת המנדט היה צנוע. בעת הצורך הסתייע במוסדות הרפואיים של היישוב כגון מד"א, קופת חולים ו"הדסה", בעיקר לשם אשפוז פצועים. עיקר חשיבותו הצבאית של "השירות" לעתיד לבוא היתה נעוצה בהכשרתו ההדרגתית של סגל גדול של חובשים שעמד הכן לעת חירום.

"השירות הרפואי" הורחב עם פרוץ מלחמת העצמאות ביוזמתם של דוד בן-גוריון ושל ד"ר חיים שיבא, שלימים מונה לקצין רפואה ראשי הראשון. בהמשך נוספה לו מערכת מסועפת ובלתי תלויה של מוסדות אשפוז והחלמה שהקיפה אלפי מיטות. עם השנים הפך "השירות" לחייל אשר צבר נסיון והתפתח בצורה משמעותית. כיום מקיף חיל הרפואה רשת של מרפאות, מיחידות השדה הלוחמות ועד מרפאות מומחים, בית הבראה מיחידות השדה הלוחמות ועד מרפאות מומחים, בית הבראה לטיפול יום יומי בחייל, והן לטיפול רפואי ממושך יותר בעת הצורך. חיל הרפואה שוקד על שיפור הכשרתו, ציודו ותפקודו של הצוות הרפואי. זהו חיל מתקדם, בעל ידע מקצועי רב, שעסק מתחילת קיומו אף במחקר, והתמחה במספר תחומים, כגון: רפואת חירום ופיגועים המוניים, חילוץ, טיפול בכוויות, רפואת הצלילה, רפואה אוירית, רפואה מונעת ועוד.

עיקר מעייניו של החיל בשני מישורים: דאגה מתמדת לבריאותו של החייל בזמן רגיעה מחד וכוננות מתמדת למתן מענה רפואי כולל ומתקדם בזמן פיגוע או מלחמה מאידך.

בתחום הדאגה לפרט תרם חיל הרפואה לביטול ההגבלה על שתיית מים בעת אימונים, לקביעת מגבלות באימונים, לצמצום נזקי מאמץ יתר ואחרים, להעלאת המודעות לשמירה על תנאי תברואה מתאימים (דבר שהקטין בצורה רבה את התחלואה במחלות מדבקות), לפיתוח תפריט שימלא אחר צרכיו הפיזיים של החייל ועוד.

בתחום הטיפול בפצוע, פועל חיל הרפואה לפי העקרון האומר, שיש לתת בשטח את הסיוע הראשוני ההכרחי להצלת חיי הפצוע, כאשר את הטיפול המשלים יש לתת בעורף. לשם כך ערוך החיל בדרגי טיפול שונים, מהחובש בשטח ועד לפלוגות כירורגיות בעורף. באפשרותו של המערך הרפואי לטפל בכל בעיה, החל מהחייאה ועריכת ניתוחי-חירום בסמוך לשטח האש

ועד לטיפולים פלסטיים ושיקום ביחידות עורפיות. כל זאת באמצעות ציוד מתקדם וצוות רפואי מיומו.

חיל הרפואה פעל ללא לאות בכל מלחמות ישראל, החל מפעולות הגמול בשנות החמישים ועד לאירועים השוטפים הקשורים בפעילות החבלנית. ל"רופא המהלך" הנלווה למבצעיהן של יחידות הצנחנים ויחידות מובחרות אחרות למבצעיהן של יחידות הצנחנים ויחידות מובחרות אחרות ו"בתי חולים מעופפים" (שהוכיחו את כוחם בפעולת אנטבה ומשל). חיל הרפואה אף הושיט סיוע הומניטרי במקרי אסון ברחבי העולם. הנכס העיקרי של החיל היה ונותר, למרות שכלולו הטכני, האדם המאומן והנאמן לתפקידו. רופאים וחובשים לרוב צוינו לשבח במהלך השנים בזכות מסירותם ודבקותם במטרה. שבועת הרופא והחובש הצה"ליים לא הופרה, והיא באה לידי ביטוי בעת קרב ובזמן רגיעה גם יחד, תוך התחדשות מתמדת ומאמץ להבטיח את קיומה ככל שיידרש.

אתר ההנצחה לחללי חיל הרפואה

תר ההנצחה לחללי חיל הרפואה עוצב בצורת אוהלי תאג״ד - תחנת איסוף גדודית - שהיא מרכז פעילותו של חיל הרפואה בשדה הקרב.

התאג"ד משמש כיחידת הרפואה הראשונה אליה מגיע הפצוע לאחר חבישתו במקום הקרב. בתאג"ד נמשך הטיפול החיוני, הניתן ע"י חובשים ורופאים מיומנים, להצלת חיי הנפגעים במערכה ולהקלת סבלם.

האתר עוצב בידי הארכיטקט עקיבא לומניץ וממוקם בתוך בית החלמה צבאי, בראש גבעה נישאת על הכרמל, בכניסה לעיר חיפה.

אתר ההנצחה ישמש בעתיד מוזיאון לתולדות חיל הרפואה ולתיעוד מורשת הקרב והגבורה של החייל. זאת בנוסף לתפקידו כאנדרטת זיכרון, הכוללת רחבה להתכנסויות ומסדרים, אתר לאש התמיד וקיר התייחדות עם הנופלים.

במקום יפעלו גם חדרי לימוד והרצאות המצויידים במכשור אור קולי שיאפשרו ניהול פעילויות לימודיות וחינוכיות, במגמה לקיים אתר הנצחה פעיל לזכר החללים.

מפקדת קצין רפואה ראשי - ענף תורה

המעצב: אופיר מירב THE DESIGNER: OPHIR MEIRAV

The History of the Medical Corps

he oath sworn by the physicians and medics of the Medical Corps has come to be regarded by the Israel Defence Forces as a whole, as an ethic standard establishing that everything must be done to help those wounded in the field, and under no circumstances whatsoever may a casuality be abandoned.

The present Medical Corps of the IDF has its origins in the "Medical Service" which existed prior to the establishment of the State. The "Service" was primarily involved in providing on-the-spot medical aid to units of the Hagana, during training exercises and defence operations, as well as aid to those pioneering new settlements and carrying out acts of protest against the British Mandate Authorities.

During the Mandate period, this "Medical Service" was quite small but was assisted by civilian medical organisations, such as the Magen David Adom, the Workers' Sick Fund clinics, and the Hadassah Medical Organisation, primarily

The Memorial to the Fallen of the

Medical Corps

the battlefield. The BCS is the first place to which

casualities are taken after being given first-aid at the site of the battle. At the BCS, essential treatment is continued by experienced doctors

and medics, saving the lives of many casualities

The Memorial was desigend by the architect

Akiva Lomnitz, and is located in the Military

Convalescent Center, at the top of a hill on the

The site of the Memorial will, in the future, also

contain a museum of the history of the Medical

Corps and document the traditions of bravery

and heroism of its soldier, in addition to serving

as a monument to the memory of the fallen.

There will be a square for gatherings and

parades, a place for the Eternal Flame and a wall

There will also be classrooms and lecture halls

with audio-visual equipment for educational

activities, with a view to making this an active

inscribed with the names of the fallen.

memorial to the memory of the fallen.

and easing their pain.

Carmel, near Haifa.

he Memorial to the Fallen of the Medical

Corps is designed in the form of tents of

the Battalion Casuality Station which

serves as the focal point of the Corps on

when it came to hospitalisation of the wounded. The main importance of the "Service" in military terms was, for the future, in its gradual training of what was to become a large staff of medics able to step into the breach in an emergency.

At the outbreak of the War of Independence, the "Medical Service" was expanded by Prime Minister David Ben-Gurion and Dr. Haim Sheba, who was later to become the first Surgeon General of the IDF. An independent infrastructure of army hospitals and convalescent institutions totalling thousands of was added to its beds command. Over the years the former "Service" has become a very experienced and greatly enlarged Medical Corps. Today the Medical Corps incorporates a network of clinics, from those for combat units in the field, to specialised clinics, a military convalescent center, and sophisticated dental clinics whose function it is to provide the soldier with both day-to-day and, if necessary, long-term medical treatment. The Medical

Corps invests much in improving the training, equipment and functioning of its medical staff. It is a progressive corps which has acquired an immense amount of professional know-how, since it came into being, been involved in research, and has specialised in a number of fields such as medicine in emergency and mass injury situations, rescue, treatment of burns, medicine related to underwater diving, aviational medicine, and preventive medicine.

The Medical Corps has set itself two prime considerations: on the one hand, the constant concern for the soldier's health in times of respite, and, on the other hand, being on constant alert to provide comprehensive and progressive medical solutions to casualties caused by combat or terrorist attacks.

In its concern for the individual, the Medical Corps contributed significantly to the abolition of the practice of limiting the drinking of water, to setting limitations on training exercises, to reducing damage due to over-exertion and other things, to raising awareness regarding the safekeeping of appropriate levels of public hygiene (which very significantly reduced the incidence of infectious diseases), and to developing a diet to meet the physical needs of the soldier.

As regards the treatment of casualities, the Medical Corps works according to the principle that first aid essential to saving the casuality's life must be given as close to the front as possible, and supplementary treatment behind the lines. With this in mind the Corps is organised to provide treatment at different levels, from the medic in the combat unit to the surgical companies behind the lines. From a

unit to the surgical companies behind the lines. From a השירות הבולאי שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021 Philatelic Service 12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel-Aviv-Yafo

חותמת יום ההופעה FIRST DAY CANCELLATION

medical point of view the Corps can treat any problem from giving artificial respiration and conducting emergency operations close to the lines of fire system to plastic surgery

and rehabilitation behind the lines. All this is performed by very experienced medical teams using the most advanced equipment. The Medical Corps worked indefatigably throughout all the wars in which the State of Israel has been involved, from the retaliatory actions of the '50's to the on-going terrorist activities of today. The "walking doctor" who accompanies the paratroopers and other elite units into battle has been augmented, over time, by large teams working with helicopters and "flying hospitals" (which proved themselves in the Entebbe Operation, for instance). The Medical Corps has also offered humanitarian assistance when there have been disasters in different parts of the world. The Corps' main asset has always been and remains, despite its technical sophistication, its highly trained and devoted personnel. A large number of doctors and medics have been decorated over the years, on account of their duty devotion to and steadfastness to the causes. The oath of the physician and the

medic serving in the IDF has not

been broken, and it expresses itself in times of battle and of respite alike, undergoing constant renewal and effort to ensure that it is kept as required under all circumstances.

Memorial Day 1993 - The Memorial Monument to the Fallen of the Medical Corps

Issue: April 1993 Designer: Ophir Meirav Size: 30.8 mm x 30.8 mm Plate no.: 178 Sheet of 15 stamps, Tabs: 5 Printers: E. Lewin-Epstein Ltd. Method of printing: Offset

Journée du Souvenir 1993 - Monuments aux Morts du Corps Medical

Emission: Avril 1993
Dessinateur: Ophir Meirav
Format: 30.8 mm x 30.8 mm
No. de planche: 178
Feuille de 15 timbres, Bandelettes: 5
Imprimerie: E. Lewin-Epstein Ltd.
Mode d'impression: Offset

Dia de Recordacion 1993 - Monumento a los Muertos del Cuerpo Medico

Emision: Abril de 1993
Dibujante: Ophir Meirav
Tamaño: 30.8 mm x 30.8 mm
No. de plancha: 178
Pliego de 15 sellos, Bandeletas: 5
Imprenta: E. Lewin-Epstein Ltd.
Sistema de impresion: Offset